

Градишка, јануар 2025. године.

**ПЛАН ЗАШТИТЕ И СПАСАВАЊА ОД ПРИРОДНИХ И
ДРУГИХ НЕСРЕЋА НА ТЕРИТОРИЈИ ГРАДА
ГРАДИШКА**

На основу члана 22. Закона о заштити и спасавању («Службени гласник Републике Српске», број: 121/12), број одлуке:01-1892/12, те на основу одлуке Градске Скупштине о организацији и функционисању Цивилне заштите града Градишка («Службени гласник града Градишка», број 6/17 и 5/19). На приједлог Одсјека Цивилне заштите, Градоначелник Градишке, д о н о с и:

ПЛАН ЗАШТИТЕ И СПАСАВАЊА ОД ПРИРОДНИХ И ДРУГИХ НЕСРЕЋА ГРАДА ГРАДИШКА ЗА ПЕРИОД 2025 -2028. годину.

Опште карактеристике

Природне, географске и друге карактеристике

Географски положај и величина територије

Град Градишка налази се на сјеверу Републике Српске, између ријека Саве и Врбаса и планина Козаре и Просаре обухватајући већи дио Лијевча поља и Поткозарја.

Сјеверна граница иде ријеком Савом и граничи са сусједном државом Републиком Хрватском, источно и јужно су Србац, Лакташи и Бања Лука, а југо-западно и западно су Приједор и Козарска Дубица.

Дужина територије у правцу исток-запад (поток Матура-Бабина коса) је око 34,5км, а ширина на правцу сјевер-југ (ријека Сава-Александровац) је око 22,5км, што чини површину од око 762км².

РЕЉЕФ И ПОШУМЉЕНОСТ

Територија Града већим дијелом (око 70 %) спада у равничарско, веома плодно земљиште, а мањим дијелом (око 30 %) у брдско, пошумљено и обрадиво земљиште.

Равничарски дио територије има надморску висину од 89-100м, а брежуљкасти дијелови и до 200м надморске висине.

ОСНОВНЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ ЗЕМЉИШТА

Опште геолошке карактеристике:

Подручје града Градишка изграђују различите стијене по старости, врсти, постанку, физичко-механичким, геомеханичким, хидрогеолошким, минерогеним и другим карактеристикама.

Најстарије познате стијене на овом подручју припадају, поновијим схватањима, мезозоику. Површинске дијелове терена у највећем обиму изграђују млађе творевине (квартар). Постанак им је различит, те су заступљене седиментне стијене (невезане, полу везане и чврсте, услоњене, масивне и других особина) затим магматске и метаморфне.

Поврсти у површинском дијелу терена најзаступљенији су:

глиновита, пјесковита, шљунковита, лапоровита тла, затим рожнаци, пјешчари, шкриљци и магмати.

Тектоника овог подручја још увјек је недовољно проучена, носи обиљежја сложености тектонског склопа и тектонских активности многобројних фаза убирања и разламања.

То је простор гдје се јужни дијелови панонског басена граниче са сјеверним рубом офиолитске зоне. Према неким истраживањима ово подручје припада унутрашњим Динаридима.

Геомеханичке карактеристике:

Литолошка промјенљивост,честа тектонска оштећеност стијенских маса, рељефни, климатски,хидролошки хидрогеолошки и др. чиниоци овог подручја условљавају одговарајуће варирање геомеханичких одлика.Најчешће су као површинска тла (40 – 2 м дубине) заступљена невезана (растресита) или полувезана тла.

У предјелу Козаре и Просаре,честе су чврсте стијене (рожнаци, пјешчари ,дијабати,метаморфити и др.) Геомеханички све су то, углавном,добро носива тла. Нешто слабији,са геомеханичког аспекта су барски терени,везани за долине Матуре и Јурковице,са малом носивошћу.

Источни дио подручја града Градишка је заравњен (Лијевче поље) па представља природно стабилно тло.Падине узвишења у западном дијелу територије Града углавном су условно стабилне,та се стабилност лако нарушава засјецањем,повећањем оптерећења,повећањем влажности и сл.Нестабилних терена у мањим површинама има у Грбавцима,Доњој Јурковици,те обална подручја ријека и потока која се подлокавају.

Категоризација терена према стабилности:

А) Стабилни терени

Овој категорији припадају равничарска подручја ријечних и поточних долина (Лијевче поље,долина Саве,Јабланице,Јурковице,Врбашке,Лубине,Салакуше и др.),као и заравни, узвишења, те падине чврстих и масивних стијена.

Б) Условно стабилни терени

Овој категорији припадају падине узвишења у западном дијелу Града, које изграђују рожнаци,пјешчари,лапоровите стијене,метаморфити и сличне стијене (Козара и Просара).

Ц) Нестабилни терени

Овој категорији припадају дијелови падина, узвишења,са геолошким карактеристикама које условљавају дужи процес кретања земљаних маса (Грбавци,Доња Јурковица,те обална подручја ријека и потока,која се подлокавају).

КЛИМАТСКИ УСЛОВИ

Град Градишка припада подручју Посавине,и има умјерено континентални тип климатских промјена. Температура ваздуха представља једну од битних климатских карактеристика.

Средње мјесечне и средње годишње температуре ваздуха у степенима целзијуса												
Мјесец	I	I	I	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Вриједност Темп.у степенима елзијуса	2,4/ 14,6	17,0	10,7/ 25,5	13,3/ 32,2	17,1/ 32,4	23,3/ 35,0	25,5/ 37,7	24,9/ 39,9	19,1/ 33,7	12,3/ 26,1	9,8/ 25,2	0,6/ 13,1

Средња годишња температура ваздуха износи 27,7 степени целзијуса,а за вегетациони период (од априла до септембра) 21 степен целзијуса.

Годишња амплитуда температуре ваздуха износи 27,7 степена целзијуса.Најнижа температура ваздуха односно најхладнији мјесеци у години су јануар,децембар и фебруар. Највише средње мјесечне температуре ваздуха су у августу,јулу и јуну. Средњи годишњи број љетних дана (дани са максималном температуром ваздуха већом од 25 степени целзијуса) износи 70-100 дана годишње. Средњи годишњи број ледених дана (дани са максималном температуром ваздуха мањом од 0 степени целзијуса) износи 10-30 дана годишње. Безмразни прериод траје од друге половине априла до прве половине октобра.

Значајан климатски елемент је трајање сијања сунца. Средње релативно трајање сијања сунца за годину дана износи 45 дана.

Мјесец са највећим трајањем сијања сунца је август,а са најмањим децембар.

Режим облачности је супротан осунчавању и мијења се током дана и године. Средњи годишњи број облачних дана износи 120.Највећу облачност има децембар и он износи 7,3 а најмањи август 1,2.

Вјетрови у овом подручју нису толико значајни. То су углавном слаби вјетрови из сјеверног квадранта,а љети од сјеверо-запада према југо-истоку.

ХИДРОГРАФСКА МРЕЖА

Подручје Града налази се у сливу ријеке Саве у ужем смислу односно у сливу ријека Јабланице и Јурковице, десних притока ријеке Саве у ширем смислу.

У надземним хидрографским карактеристикама најважнији су водотоци ријеке Саве, Јабланице, Јурковице те мањих ријечица Осорне, Борне, Лубине и Врбашке. Дио подручја је под директним утицајем Савских високих вода које изазивају деформацију нормалног отицања, а самим тим и брзо надолажење приточних вода, па често долази до плавлјења дијела територије Града. Овакве појаве су честе у прољетним и јесенским мјесецима.

ЗА ОДБРАНУ ОД ПОПЛАВА НА ПОДРУЧЈУ ГРАДА ГРАДИШКА ИЗГРАЂЕНИ СУ ОБЈЕКТИ:

- **Десни савски насип** у Дубичкој равни од 0+000 до 5+000 (нормални профил за заштиту од вањских вода ранга појава од 10-100 година са изграђеном чуварском кућом у Км 0+200 и уставом у 0+000 те црпном станицом «Орахова» на Км 0+200).
- **Десни савски насип** од 4+780 до 31+846 (нормални профил за заштиту од вањских вода ранга појава од 10-100 година са изграђеним објектима-центром за одбрану од поплава у км 25+360, уставом и црпном станицом «Лиман»), те чуварском кућом у км 18+700 Мачковац, чуварском кућом и км 10+870 и уставом Горња Долина и чуварском кућом у км 6+200 Доња Долина.
- **Доњи ободни канал** у Дубичкој равни од км 0+000 до 6+000 (нормални профил ранга вода појава 20 година).
- **Ободни канал Јурковица-Јабланица** од 0+000 до 10 +810 (нормални профил ранга вода појава 20 година).
- **Ободни канал Осорна –Борна-Љевчаница** од км 4+000 до 25+ 600 (нормални профил ранга вода појава 20 година).
- **Ободни канал Борна** од 0+000 до 2+100 (нормални профил ранга вода појава 20 година).
- **Ободни канал Лукавац** од км 0+000 до 3+700 (нормални профил ранга вода појава 20 година).

Зависно од литолошког састава и грађе терена као и од рељефа у хидро геолошком смислу издвојене су три јединице и то:

А) Јединица равничарског подручја (Лијевче поље, долина Јабланице, Лубине , Салакуше, Јурковице, Врбашке, Саве и др.) дубина подземних вода је 0-20 метара, коефицијент филтрације $K=10^{-4}$ до 10^{-3} м/сек. алувијалн седименти представљају најзначајније аквифере на овом подручју.

Б) Јединица базенског подручја (јужна падина Просаре, Грбавци, Кијевци, Јазовац), дубина подземних вода је промјенљива у границама 10-100 метара, коефицијент филтрације за пјесковито-шљунковите насlage је $K=10^{-3}$ м/сек. Глиновити седименти увјек су у улози хидрогеолошког изолатора.

Ц) Јединица, мезозојских кластита магмата и метаморфита (Козара и Просара), дубина подземних изданских вода ове јединице је недовољно дефинисана, а често су поједини чланови у цјелини водонепропусни.

Категоризација терена према висини подземних изданских вода је слиједећа:

I-категорија - са дубином подземних, изданских вода 0-20 м.(Лијевче поље, долине Јабланице, Лубине, Салакуше, Врбашке, Саве и др.).

II-категорија - са дубином подземних, изданских вода 10-100м.(јужне падине Просаре, Грбавци, Кијевци, Јазовац).

III-категорија - са недефинисаном дубином подземне изданске воде, и често у цијелости водонепропусним масама (Козара, Просара).

БРОЈ И ВЕЛИЧИНА НАСЕЉА И УРБАНА СТРУКТУРА

Град Градишка са 6,12 км² урбаног простора и 16.106 становника спада у најугроженији дио територије Града. По броју становника спада у ред мањих насеља .

Просјечна густина насељености градског ткива је 25 становника по хектару. Густина насељености опада према периферији а највећа је у центру гдје износи 40 становника по хектару.

Град Градишка има преко 60 насеља сеоског типа претежно са приземним објектима и релативно малом изграђеношћу простора.

БРОЈ И СТРУКТУРА СТАНОВНИШТВА УКУПНО И ПО НАСЕЉИМА:

У граду Градишка од 56727 становника преко 50% је радног способног становништва, а 11000 је запослено. Око 12000 становника могуће је укључити на рад у свим структурама и јединицама Цивилне заштите.

Од укупног броја становника у граду Градишка 49,2% су мушкарци а 50,8 % су жене. Од овог броја највећи дио становништва је у старосној доби од 20 до 35 године, а најмањи у старосној доби од 70 до 75 и више година.

На територији Града образоване су 54 мјесне заједнице у којима живи слиједеће становништво по попису из 2013. године:

Редни број	Назив мјесне заједнице	Број становника
	БЕРЕК	432
	БИСТРИЦА	527
	БОК ЈАНКОВАЦ	1234
	БРЕСТОВЧИНА	1133
	БРЕЗИК ЛАМИНЦИ	1974
	ЦЕНТАР	3100
	ЦЕРОВЉАНИ	422
	ЦИМИРОТИ	208
	ЧАТРЊА	821
	ДОЛИНА	225
	ДОЊИ КАРАЈЗОВЦИ	582
	ДОЊИ ПОДГРАДЦИ	804
	ДРАГЕЉИ	

		143
	ДУБРАВЕ	2289
	ЕЛЕЗАГИЋИ	575
	ГАШНИЦА	388
	ГОРЊА ЈУРКОВИЦА	179
	ГОРЊИ КАРАЈЗОВЦИ	502
	ГОРЊИ ПОДГРАДЦИ	1810
	ГРБАВЦИ	628
	ХИСЕТА	5920
	ЈАБЛАНИЦА	459
	ЈАЗОВАЦ	137
	ЈУРКОВИЦА	491
	КИЈЕВЦИ	235
	КОЧИЋЕВО	482
	КОЗИНЦИ	1740
	НОВА ОРУБИЦА након пописа се издвојила из М.З. Козинци	
	КРАЈИШНИК	649
	КРУШКИК	1265
	ЛАМИНЦИ	1241
	ЛИСКОВАЦ	1367
	ЛУЖАНИ	260
	МАШИЋИ	1252
	МИЧИЈЕ	41
	МИЛОШЕВО БРДО	253
	МИЉЕВИЋИ	203
	НОВА ТОПОЛА	2430
	НОВО СЕЛО	159
	ОБРАДОВАЦ	4461
	ЖЕРАВИЦА	541
	ОРАХОВА	2548

	РОГОЉИ	715
	РОМАНОВЦИ	1032
	РОВИНЕ	1563
	СЕФЕРОВЦИ	532
	СОВЈАК	213
	ТЕКИЈА	2381
	ТРЕБОВЉАНИ	385
	ТРОШЕЉИ	575
	ТУРЈАК	1108
	ВАКУФ	356
	ВИЛУСИ	780
	ВРБАШКА	906
УКУПНО СТАНОВНИКА		56727

Напомена: Приликом елаборирања података броја становника града Градишка кориштени су подаци са последњег пописа становништва из 2013.године.

ВРСТА И КОЛИЧИНА АТМОСФЕРСКИХ ПАДАВИНА

Годишња количина падавина за град Градишку износи 758мм/м².

Највише падавина имају зимски мјесеци (јануар, новембар и децембар) и љетни мјесеци (јули, август и септембар).

Најмање падавине су забиљежене у прољеће, у мају и у јесен у октобру.

Средње мјесечне и средња годишња количина падавина у мм/м ²													
Мјесеци	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	Ук.
Количина падавина	44,9	61,9	7,6	112,8	97,8	107,8	42,2	0,5	75,5	104,6	49,0	132,2	836,8

Падавине у облику снијега јављају се у децембру и задржавају се до половине марта. Највише сњежних падавина има у јануару, фебруару и децембру.

Средња максимална висина снијежног покривача износи 30 цм.

Висина снијежног покривача и његово трајање у данима/2018 година				
Висина снијежног покривача	1 цм	10 цм	30 цм	50 цм
Трајање снијежног покривача у данима	10	24	7	0

Љетни период је карактеристичан по опцедентним ваздушним струјањима, која ће усљовљавати падавине и то пљусковитог и олујног карактера са појавом града.

Подручје града Градишка има повећану влажност ваздуха и креће се од 72 % до 87 % (оптимална релативна влажност износи 60 %).

Средња мјесечна релативна влажност ваздуха у %/2018 година												
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
	74	72	56	65	67	66	61	53	66	82	80	83

Средња годишња релативна влажност ваздуха износи 79 %. Прољеће и љето имају мању релативну влажност ваздуха у односу на јесен и зиму.

Обзиром на високо засићење ваздуха воденом паром у јесен и зиму, честе су појаве магле. Годишње, у просјеку, има око 70 дана са маглом и то највише у децембру.

САОБРАЋАЈНА ИНФРАСТРУКТУРА ГРАДА ГРАДИШКА

Дистрибутивну мрежу електричне енергије на подручју града Градишка чине:

-трафо станице 110/20/10 кв, комада	2
- далековод 110 кв километара.....	64
- далековод 35 кв километара.....	17
- далековод 20 кв километара.....	65
- далековод 10 кв километара.....	320
- кабловски вод 20/10 кв километара.....	35
- кабловски вод 0,4 кв километара.....	20
- надземни водови 0,4 кв километара.....	2500
-трафо станице 20/10/0,4 кв комада.....	320

На подручју Града основни носилац транспорта је друмски саобраћај. Готово искључива усмјереност на ову врсту транспорта, гранични положај Града, те постојање моста на ријеци Сави, резултирали су постојањем највећег и најзначајнијег међународног граничног прелаза у РС - БиХ. Ова чињеница је потенцијално веома битна за безбједност људских живота и средстава потребних за преживљавање, обзиром да увјек постоји могућност хаварија транспортних возила која између осталих роба у транзиту превозе и високо ризичне материје непознате садржине.

ПУТНА МРЕЖА

Капацитете путне мреже на подручју Града чине:

- аутопут Градишка – Бања Лука у дужини од.....	27 км
- магистрални путеви у дужини од.....	51 км,
- регионални путеви у дужини од	71 км
- локални путеви у дужини од	117 км
- некатегорисани путеви у дужини.....	3240 км

Укупна дужина свих саобраћајница на територији града Градишка је **3788 км.**

Путна мрежа на територији града Градишка, по свим категоријама је у солидном стању за несметан проток саобраћаја, како путничког типа, тако и за превоз терета. Одржавање магистралних и регионалних путних праваца одвија се редовно, како у љетном режиму одржавања, тако и у зимском режиму одржавања. Путеви локалног типа категоризације, одржавају се нешто лошије у смислу редовности, али их карактерише проходност и солидни услови за несметан вид свих врста саобраћаја.

ОПШТЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ ПРИВРЕДНИХ ДРУШТАВА

ЗНАЧАЈНИЈИ ПРИВРЕДНИ КАПАЦИТЕТИ			
ПРИВРЕДНО ДРУШТВО	ДЈЕЛАТНОСТ	УТИЦАЈ НА МОГУЋНОСТ ИЗАЗИВАЊА ЕЛЕМЕНТАРНИХ И ДРУГИХ НЕПОГОДА	УТИЦАЈ ЕЛЕМЕНТАРНИХ НЕПОГОДА НА ОБАВЉАЊЕ ДЈЕЛАТНОСТИ
ИНДУСТРИЈА И РУДАРСТВО			
„ОРГАНИКА“ Производња намјештаја од дрвених плочастих елемената	Производња намјештаја и спужве	Хаварије у хемијском погону,пожар	Поплава,земљотрес,оштећења производних објеката у олујним непогодама
„ПРИМА ИСГ“ Градишка	Производња намјештаја	Пожар	Пожар,земљотрес,оштећење производних објеката у олујним непогодама
«ЛЕВИТА» МП ДД	Прехрамбена индустрија-није у раду	Цурење и експлозија амонијака из хладњаче	Поплава, оштећење објеката у олујним непогодама
МЛИН „НОВА ТОПОЛА“	Млинарство	Самозапаљења и експлозије у силосима	Пожар,земљотрес,оштећења производних објеката олујним непогодама
ФАБРИКА МАШИНА „ЈЕЛШИНГРАД“	Машинска индустрија	-	Поплава, оштећење објеката у олујним непогодама
Површине засада воћем „Плантаже“ (сада у приватном власништву)	Производња воћа	Хаварије у погону хладњача Онечишћење животне околине вјештачким ђубривима,пестицидимаи инсектицидима	Поплава,пожар,град, мраз,суша,епидемије биљних болести и биљних штеточина.
ШУМАРСТВО			
ШУМСКО ГАЗДИНСТВО «ГРАДИШКА»	Узгој и експлоатација шума	Непрописним технолошким поступцима повећава се опасност од ширења шумских пожара,и шумских штеточина	Висок снијежни покривач, шумски пожари,епидемије биљних болести и штеточина

ВОДОПРИВРЕДА			
Ј.П „ВОДЕ СРПСКЕ“	Водопривредна	Неадекватним одржавањем и кориштењем насипа и канала повећава се могућност поплава	Поплаве
ЕЛЕКТРОДИСТРИБУЦИЈА			
ЕЛЕКТРОДИСТРИБУЦИЈА ГРАДИШКА	Дистрибуција електричне енергије	Нису утврђена у знатнијем обиму	Поплаве, оштећења преносне мреже услед олујног невремена
СТАМБЕНО-КОМУНАЛНЕ ДЈЕЛАТНОСТИ			
„ГРАДСКА ЧИСТОЋА“ А.Д	Комуналне дјелатности	Заразе и тровања ширих размјера	Поплаве, ниске температуре, земљотрес
ЈКП «ТОПЛАНА»	Производња и дистрибуција топлотне енергије	Онечишћење животне околине емисијом великих количина дима	Поплава, земљотрес

Обзиром да се већина привредних капацитета налази смјештена на подручју града, приградских насеља и у правцу Нове Тополе, које је мање надморске висине, сви ови капацитети су у случају високог водостаја и знатнијих оштећења на насипима подложни плављењу.

ПРИВРЕДНИ КАПАЦИТЕТИ ГРАДА ГРАДИШКА

У граду Градишка од 56727 становника преко 50% је радног способног становништва, а 11000 је запослено. Око 9000 становника могуће је укључити на рад у свим структурама и јединицама Цивилне заштите. Од укупног броја становника у граду Градишка 49,2% су мушкарци а 50,8 % су жене. Од овог броја највећи дио становништва је у старосној доби од 20 до 35 године, а најмањи у старосној доби од 70 до 75 и више година

Основни привредни капацитети града Градишка су индустрија и пољопривреда, које заједно остварују 76 % укупног друштвеног производ.

Основни капацитети у области индустрије су:

- метална индустрија,

- електроиндустрија,
- дрвна индустрија,
- прехранбена индустрија,
- млинска индустрија,
- производња крмне смјеше,
- производња месно-коштаног брашна,
- дорада и паковање прерађених производа.

Основни капацитети у области пољопривреде су :

-ратарска производња, која се одвија по систему концесија и закупа ратарских површина, на површини од 7600 хектара, од тога на 200 хектара под наводњавањем, а широко је заступљена и индивидуална обрада земљишта.

-сточарска производња, која се одвија у оквиру говедарске производње и свињогојства у оквиру неколико већих, приватних говедарских и свињогојских фарми, те у значајнијем дијелу у индивидуалном сектору.

-воћарска производња, која се одвија у оквиру површина бивших „Плантажа“, те у значајном дијелу у индивидуалном сектору.

О инсталисаним капацитетима придредних друштава, степену њиховог кориштења, броју запослених радника може се говорити само из угла непоузданих процјена, с обзиром на процесе трансформације који су у току.

МЈЕРЕ ЦИВИЛНЕ ЗАШТИТЕ У ЗАШТИТИ И СПАСАВАЊУ

Елементи за израду Плана заштите и спасавања од природних и других несрећа на подручју града Градишка

Подручје града Градишка, по досадашњем искуству, могу да захвате поплаве, пожари, земљотреси, водене бујице, сњежни наноси, и друго, које називамо природним и другим несрећама.

Према одређеним терминима дијелимо их на:

- **природне непогоде**, подразумевају се догађаји који су узроковани дјеловањем природне силе на коју људски фактор не може утицати као што су: земљотрес, поплава, високи снијег и сњежни наноси, водене бујице, клизишта, суша, те масовне појаве људских, животињских и биљних болести.
- **техничко-технолошке несреће**, подразумевају се догађаји који су измакли контроли при обављању одређених дјелатности или управљањем одређеним средствима за рад, рад са опасним тварима, нафтом и њеним дериватима и енергетским плинovima током њихове производње, прераде, употребе, складиштења, претовара, превоза или уклањања, чије посљедице угрожавају људе и материјална добра.
- **друге несреће**, подразумевају велике несреће у цестовном, железничком, зрачном или поморском промету, рушење брана, атомске, нуклеарне или друге несреће које узрокује човјек својим активностима, рат, ванредна стања или други облици масовног уништавања људи и материјалних добара.

Ради заштите и спасавања од природних и других несрећа доноси се План заштите и спасавања, којим се одређују снаге, средства и утврђују превентивне мјере, мјере у току природне и друге несреће, те

мјере на отклањању пољедица а све у сврху заштите и спасавања, односно ублажавања и отклањања пољедица насталих дејством природних и других несрећа по врстама опасности.

Наравно многе природне и друге несреће не могу се предвидјети али правом процјеном и благовременом превентивом може предупријети већа несреће и губитке.

Процјена угрожености и План заштите и спасавања су комплементарни. Процјена је основа за израду Плана заштите и спасавања, а План заштите и спасавања је оперативни документ за реализацију Процјене.

Процјена садржи претпоставке о дјеловању на природне и друге несреће, могућ степен оштећења објеката, простора, људи, средстава, животиња и животне средине. Што значи да Процјена има заштитну, економску, здравствену, психолошку и научну димензију.

У изради Процјене укључени су стручњаци разних профила, јер су врсте опасности бројне и разноврсне. Уз то, изненађења су у односу на ранија сазнања увијек могућа.

Наука је направила значајан корак у правцу свеобухватног проучавања природних и других несрећа у њиховом односу на сигурност људи и материјалних добара, што је од велике користи за службе Цивилне заштите који су носиоци израде Процјене угрожености и Плана заштите и спасавања.

Елементи за израду Плана заштите и спасавања од природних и других несрећа града Градишка се односе на оне природне и друге несреће које би се могле појављивати на подручју Града. Као што су: земљотреси, поплаве, пожари, суша, заштита од НУС-а, транспорт опасних материја, епидемије заразних болести људи, животиња и биљака, складиштења нафтних деривата, плинора и опасних твари, високи сњегови и сл.

НАЧИНОСТВАРИВАЊА ЗАШТИТЕ И СПАСАВАЊА

На основу Процјене угрожености од природних и других несрећа на подручју града Градишка израђен је План заштите и спасавања од природних и других несрећа којим је утврђено да слиједеће врсте опасности могу имати карактер природне и техничко-технолошке или друге несреће: земљотреси, пожари, поплаве, висок снјег, транспорт опасних материја, епидемије заразних болести, складиштење опасних материја и њихов производни циклус, нафта и нафтни деривати, плинска постројења и складиштење плина, превоз опасних материја и сл.

Ове појаве на различит начин и са различитим интензитетом, димензијама и посљедицама могу угрозити људе и материјална добра на подручју града Градишка. Начин остваривања заштите и спасавања од појединих и других несрећа, као и мјера заштите и спасавања у складу са Законом, разрађују се оперативним Плановима заштите и спасавања.

ОСМАТРАЊЕ, ОБАВЈЕШТАВАЊЕ И УЗБУЊИВАЊЕ

Осматрање, обавјештавање и узбуњивање представља скуп организованих активности на прикупљању, обради и преношењу података о појавама у природи и догађајима у окружењу који могу испољити штетно и опасно дјеловање на људе и материјална добра, обавјештавању и анимирању надлежних органа, институција и грађана ради предузимања превентивних и оперативних мјера заштите и спасавања, те по потреби њиховом узбуњивању.

Систем узбуњивања је организован на више начина, зависно да ли се ради о мирнодопским или ратним условима, и то:

- позивање и узбуњивање путем средстава телекомуникацијских веза
- позивање и узбуњивање путем медија.
- у ратним условима позивање курирском службом
- позивање и узбуњивање системом за узбуну (инсталирано 6 сирена за узбуну и све су у функцији)

Вријеме од момента узбуњивања до момента могућности употребе јединица је зависно од услова и начина узбуњивања, по процјени, од 2 до 4 сата.

У току 2019. године, Одлуком Градоначелника града Градишка, формиран је Оперативно – комуникацијски центар у саставу Одсјека Цивилне заштите који је у функцији а максималан ангажман има у тренуцима проглашења ванредних ситуација или ванредног стања.

СКЛАЊАЊЕ ЉУДИ И МАТЕРИЈАЛНИХ ДОБАРА

Склањање људи и материјалних добара подразумјева планирање склањања људи и материјалних добара, изградњу склоништа за склањање људи и њихово одржавање у функцији исправности за употребу, и организацију кориштења за заштиту људи и материјалних добара.

Потребе за склањањем људи:

РЕД.БРОЈ	МЈЕСНА ЗАЈЕДНИЦА	БРОЈНО СТАЊЕ У МИРУ	БРОЈНО СТАЊЕ У РАТУ	ПОТРЕБЕ ЗА СКЛАЊАЊЕМ
1.	ЦЕНТАР	3046	1215	1215
2.	ХИСЕТА	4970	990	990
3.	ТЕКИЈА	2192	525	525
4.	ОБРАДОВАЦ	3559	300	300
5.	БРЕСТОВЧИНА	1198	100	100
6.	БОК ЈАНКОВАЦ	412	32	32
	УКУПНО:	15377	3162	3162

Бројно стање постојећих склоништа:

ВРСТА ЗАШТИТНИХ ОБЈЕКАТА У ГРАДСКОМ ПОДРУЧЈУ			ВРСТА ЗАШТИТНИХ ОБЈЕКАТА У ВАНГРАДСКОМ ПОДРУЧЈУ			УКУПНО
ПОСТОЈЕЋА СКЛОНИШТА	АДАПТИРАНИ ПОДРУМИ	УКУПНО	ПОСТОЈЕЋА СКЛОНИШТА	АДАПТИРАНИ ПОДРУМИ	УКУПНО	
5	13	18	3	2500	2503	2521

Могућност обезбјеђења уз потребне адаптације 7217 м² склонишног простора у градској средини, и 52563 м² склонишног простора у ванградској средини, представља релативно солидну основу за склањање становништва, уз кориштење, изградњу и адаптацију других објеката.

ЕВАКУАЦИЈА СТАНОВНИШТВА СА ПОСТРАДАЛОГ И УГРОЖЕНОГ ПОДРУЧЈА

Евакуација представља планско, организовано и привремено премјештање људи и материјалних добара из подручја за која се процијени да могу бити захваћени, или су већ захваћени природним или другим несрећама на угроженом или мање угроженом подручју на територији града Градишка.

Евакуација становништва града Градишка може бити актуелна из више разлога, као што су: рат, поплава, пожари ширих размјера као и природне и друге несреће, због којих настала ситуација може налагати евакуацију становништва.

У мирнодопским условима највећа могућност потребе за евакуацијом може наступити код пуцања одбрамбеног савског насипа код високог водостаја ријеке Саве, којом приликом би, по процјени угрожености, требало извршити евакуацију 24.700 становника са подручја 25 насељених мјеста, као и код евентуалних пожара отвореног типа, када би били угрожени људи и њихова материјална добра која се налазе у непосредној опасности од неконтролисане ескалације пожара.

Зависно од степена угрожености одређеног подручја града Градишка, евакуација становништва може бити:

По **обиму** изводљивости:

- потпуна евакуација
- дјеломична евакуација

По **времену** извођења:

- правовремена евакуација
- накнадна евакуација

Потпуна евакуација обухвата евакуацију цјелокупног становништва са подручја града Градишка које може бити захваћено елементарном непогодом и другом несрећом.

Дјеломична евакуација обухвата евакуацију само одређених категорија становништва као што су: инвалиди и старији грађани, труднице, мајке са дјецом до седам година старости, односно са двоје или више дјеце до десет година старости, дјеца и ученици основних школа, те друга лица за која се оцјени да немају услова за живот и ефикасну заштиту на угроженом подручју града Градишка.

Правовремена евакуација подразумјева потпуну или дјеломичну евакуацију која се изводи прије настанка елементарне непогоде или друге несреће.

Накнадна евакуација подразумјева потпуну или дјеломичну евакуацију која се изводи по настанку елементарне непогоде и друге несреће или по њеном престанку.

Ради збрињавања угроженог и настрадалог становништва од елементарне непогоде и друге несреће предузимају се хитне активности и мјере за смјештај, исхрану и обезбјеђују други потребни услови за живот угрожених, настрадалих и избјеглих грађана.

План заштите и спасавања од природних и других несрећа укључује и План евакуације становништва града Градишка због настанка свих наведених природних и других несрећа.

ЗБРИЊАВАЊЕ УГРОЖЕНОГ И НАСТРАДАЛОГ СТАНОВНИШТВА

Ради збрињавања угроженог и настрадалог становништва, од природних и других несрећа предузимају се хитне и неодложне мјере заштите и спасавања.

План заштите и спасавања од природних и других несрећа подразумијева тренутно спровођење активности за смјештај, исхрану, медицинску бригу и осигуравање других неодложних мјера за стварање услова за живот угроженог становништва на цјелом подручју града Градишке.

Збрињавање угроженог и настрадалог становништва спроводи Одсјек Цивилне заштите града Градишка, ангажујући при томе све привредне и друштвене структуре које се могу употребити у тим случајевима, као што су: Црвени крст, Дом здравља, Професионално-спасилачка ватрогасна јединица, Полицијска управа Градишка, привредни субјекти специјализоване намјене и сл.

Власници и корисници објеката и просторија у јавној употреби (домови мјесних заједница, школе, хостели, мотели, спортске дворане, хале, складишта и др.) који су погодни за смјештај, **ДУЖНИ** су примити на привремени смјештај грађане, и материјална добра с угроженог подручја, ако то нареди Штаб за ванредне ситуације града Градишка.

Број становника угрожених од природних и других несрећа се, по процјенама угрожености, може, евентуално, попети и до броја од сса 25.000 становника.

С обзиром на дисперзију изграђености инфраструктуре, могуће је смјештање у неугроженом дијелу територије Града (по процјени у зони Нове Тополе), мањи дио становништва по друштвеним објектима, а највећим дијелом по приватним објектима у Мјесним заједницама.

Збрињавање становништва од карантинских болести врши се уз обезбјеђење одговарајућих услова на пострадалом подручју уз максималан ангажман Дома здравља и Болнице Градишка те расположивих смјештајних капацитета у школским објектима.

РАДИО - БИОЛОШКО – ХЕМИЈСКА ЗАШТИТА И СПАСАВАЊЕ

Заштита детекција , дозиметрија и деконтаминација људи, хране, воде, сточног фонда и МТС –а и кориштење, како намјенских, тако мјесних и приручних средстава проводи се преко специјализованог тима за РХБ заштиту Цивилне заштите Града.

На подручју града Градишка постоји већи број бензинских станица, које су по правилу стациониране у густо насељеном подручју, те тиме представљају реалну опасност од настанка и избијања пожара, експлозија и цурења отровних плинова. Поред реалне материјалне угрожености, у опасности се налази и велики број становника.

Начин остваривања мјера заштите и спасавања од угрожености од нафте и нафтних деривата, плинова и опасних материја спроводе надлежно органи Града и Републике, власници бензинских пумпи, надлежни органи МУП-а, инспекцијски органи првенствено у фази превентивне заштите, а у случају хаварија:

- Професионално-спасилачка ватрогасна бригада града Градишка
- Одсјек Цивилне заштите града Градишка
- Запослени на бензинским пумпама или складиштима опаних материја
- Грађани
- Градски Штаб за ванредне ситуације, само у случајевима када хаварија прелази у категорију Посебних ризика

ЗАШТИТА И СПАСАВАЊЕ ИЗ РУШЕВИНА

Заштита и спасавање из рушевина обухвата: мјере, радње и поступке на извиђању рушевина, констатовање чињеничног стања о степену урушености, те подузимање мјера за адекватно рјешавање насталог проблема.

У то спада првенствено проналажење настрадалог становништва затрпаног испод рушевина, његово медицинско збрињавање на лицу мјеста, и транспорт на мјеста предвиђена за њихов привремени смјештај.

Осигурање оштећених и помјерених дијелова конструкције зграда и објеката, ради спречавања зарушавања, односно накнадног рушења.

Ову мјеру проводе:

- грађани у оквиру самозаштите
- грађевинска и комунална предузећа
- професионална ватрогасно-спасилачка јединица
- правна лица која имају адекватна материјално-техничка средства
- специјалистички тим Цивилне заштите за спашавање из рушевина
- надлежне Градске структуре

Оштећења на изграђеним објектима могу се подјелити у три категорије и то:

- фундиране необрађеним каменом и зграде од ћерпића.
- обичне зграде од цигле, зграде од великих блокова, зграде од префабрикованих материјала, зграде од природног тесаног камена и зграде са дјелимично дрвеном конструкцијом.
- зграде-армирано бетонске и зграде грађене са дрвеном конструкцијом.

ЗАШТИТА ОД ЕЛЕКТРОПОСТРОЈЕЊА И КОТЛОВНИЦА

Електропостројења, потенцијално могу бити велики узроци пожара, хаварија и експлозија те се мора обратити пажња на њихово одржавање и стални надзор, да не би дошло до већих несрећа које могу резултирати људским жртвама и материјалним штетама.

Начин остварења мјера заштите енергетских постројења и котловница у градској топлани врше надлежне службе у ЈКП „Градска топлана“, а у случајевима да таква или слична врста постројења постоји у предузећима, стамбеним зградама, друштвеним објектима и сл. начин остваривања мјера заштите проводе надлежне службе у тим субјектима.

ЗЕМЉОТРЕС

При земљотресу интензитета од један до четири степена меркалијеве скале процјењује се да код свих категорија зграда неће бити оштећења.

Основни степен сеизмичког интензитета на простору града Градишка износи $I_0 = 8^{\circ} \text{MCS}$ из којег се структурирају зоне са одговарајућим степеном интензитета.

Тако површине сјеверно од линије Душаново-Грбавци припадају $I_n = 7^{\circ} \text{MCS}$.

Имајући у виду овакву сеизмичку подјелу на зоне са одговарајућим степеном интензитета за очекивати је следећа оштећења на објектима :

ИНТЕЗИТЕТ ЗЕМЉОТРЕСА	КАТЕГОРИЈА ОБЈЕКТА		
	I КАТЕГОРИЈА	II КАТЕГОРИЈА	III КАТЕГОРИЈА
VI ^o	Лакше оштећење	-	-
VII ^o	Лакше оштећење масовно	Лакше оштећење појединачно	Незнатна оштећења
VIII ^o	Тешко оштећење масовно	Лакше и средње оштећење масовно	Средње оштећење појединачно

У сјеверном дјелу територије Града (изнад сеизмичког правца Душаново – Грбавци) коју покрива интензитет од VII° MCS налазе се град Градишка и највећи дио равничарског дијела Града у којем је највећа заступљеност изграђених објеката из прве и друге категорије, а нешто мање из треће категорије. Такво стање не омогућава провођење мјера за спречавање опасности, али је могуће добро организовати мјере заштите и спасавања као што су збрињавање, пружање прве помоћи, оправка оштећених објеката и сл. за што постоје добри услови.

Преглед извршилаца задатака и начина организовања у заштити и спасавању од земљотреса:

Р.бр.	Извршиоци	Задатак
1.	Грађани	- учешће у спасавању људи и материјалних добара - учешће у отклањању пољедица
2.	Јединице Цивилне заштите опште и специјализоване намјене	- активно учешће у заштити и спасавању становништва
3.	Предузећа	- учешће са свом механизацијом и опремом за рашчишћавање саобраћајница, уклањање препрека, евакуација становништва и материјалних добара
4.	Хитна служба, Дом здравља, Болница	- указивање прве медицинске помоћи на лицу мјеста, пружање опште и специјализоване медицинске помоћи у здравственим установама - идентификација погинулих
5.	Погребна друштва и предузећа	одвоз и сахрањивање смртно настрадалих
6.	Полицијска управа	- обезбјеђење пострадалог подручја, регулисање саобраћаја и друге мјере безбједности на угроженом подручју како би се отклониле и ублажиле посљедице од зњмљотреса
7.	Градске службе	- према насталим условима свако из своје области изналази најбоља рјешења: пребацују екипе на угрожена мјеста - гашење насталих пожара - проводе хигијенско-епидемиолошке мјере - проводе мјере збрињавања угрожених - обезбјеђују провођење мјера за отклањање и ублажавање посљедица
8.	Штаб за ванредне ситуације	- усмјерава и координира активностима на провођењу оперативних мјера заштите и спасавања људи и материјалних добара

ЗАШТИТА И СПАСАВАЊЕ НА ВОДИ И ПОД ВОДОМ

Изградњом и реконструкцијом насипа уз ријеку Саву у дужини од око 32 км, чишћењем ободних канала у дужини од око 250 км те реконструкцијом црпних станица : Орахова, Лиман, Матура, Кеј и Горња Долина за заштиту од унутрашњих вода у цјелости су елиминисани сви природни услови за значајније угрожавање људи и материјалних добара око ријеке Саве као и унутрашњих вода, ранга појава 100 година.

Остала је једина могућност угрожавања дијела територије у Мјесној заједници Турјак и Грбавци око ријечице Лубине. Ова ријечица у прољетном и јесењем дијелу године има бујични карактер, када долази до већих количина падавина, често излијева из корита и наноси штету, углавном, пољопривредном земљишту уз њен ток и дијелу локалног пута Драгељи -Турјак.

Имајући у виду степен насталих штета од стране ријечица Лубине ову, честу, појаву можемо сматрати као елементарну непогоду.

У случају високог водостаја ријеке Саве, те падања обилних киша, у дужем временском периоду, може доћи до појаве повећања нивоа вода ријека Врбашке, Јабланице и Јурковице и њиховог излијевања из корита те плављења једног мањег дијела територије Града уз њихов ток.

Код екстремно високог водостаја ријеке Саве, а у случају оштећења насипа на десној обали ријеке Саве, изнад Лимана према Ораховој, дошло би до плављења већег дијела територије Града и то: града Градишке, насеља: Чатрње, Буковца, Жеравице, Чикула, Лисковаца, Дубрава, Ровина, Рогоља, Елезагића, Нове Тополе, и то:(до насипа уз канал Осорна-Борна-Љевчаница), Брестовчине, Козинаца, Греде, Бок Јанковца, Мачковца, Горње и Доње Долине, Новог Села, Ламинци-Дубрава, Ламинци – Сређана, Ламинци –Јаружана, Ламинци - Брезика, Трошеља и Кочићева. Укупно 25 насељених мјеста. Поменутих 25 насељених мјеста обухвата површину од 18.075 хектара, а броји око 24770 становника, што значи да би у условима катастрофалне поплаве било угрожено око 25% површине града Градишка и 45% становништва.

У овој ситуацији могуће је на наведеном подручју предузети само мјере за отклањање последица као што су пружање прве помоћи повријеђеним, евакуација угроженог становништва, материјалних добара и стоке, асанација терена и хигијенско противепидемиолошке мјере.

У акцијама заштите и спасавања због поплава на подручју Града ангажовани би били рониоци ронилачког клуба „Свети Никола“ Градишка те специјалистички тим Цивилне заштите за спасавање на води и под водом који располаже са 5 спасилачких чамаца и одговарајућим пентама, чланови рибичког удружења „Амур“ Градишка, ГСС Градишка те остали субјекти од значаја за заштиту и спасавање у условима поплава.

ЗАШТИТА И СПАСАВАЊЕ ОД ПОЖАРА

Заштита и спасавање од пожара обухвата припреме и провођење превентивних мјера у свим срединама, објектима, мјестима и просторима гдје постоји могућност настанка пожара. Мјере које се спроводе у виду заштите од пожара су:

- израда планова заштите од пожара свих субјеката који су обавезни изградити ове планове
- планирање пожарних путева
- одржавање хидраната у исправном стању
- уређење прилаза до водотока
- набавка ПП апарата (све стамбене зграде морају бити опремљене ПП апаратима)
- редовно сервисирање ПП апарата
- редовна контрола надлежних органа на провођењу превентивних мјера у предузећима и другим установама
- материјална и финансијка обезбјеђеност Цивилне заштите као носиоца свих активности

Превентивне мјере и редовна заштита од пожара

Р.бр	Извршилац	Задатак
1.	Органи предузећа и друга правна лица	- израда планова заштите од пожара у складу са законом
2.	Инспекцијски органи	- надзор спровођења мјера заштите од пожара - редовна контрола на провођењу превентивних мјера у предузећима и другим установама
3.	ПВСЈ Градишка	- сервисирање противпожарних апарата у складу са законом - набавка нових ПП апарата - одржавање унутрашње хидрантске мреже
4.	К.П „Водовод“ а.д	- одржавање вањске хидрантске мреже

Укупна површина пошумљеног земљишта на територији града Градишка износи 21.042 хектара, што погодује појавама већих шумских пожара нарочито у прољетном периоду кад се врши крчење међа и корова. Тад и долази до појава шумских пожара.

Поред већих шумских пожара постоји могућност избијања већих пожара у самом густо насељеном граду Градишка, гдје је највећа концентracија производних погона различитог профила производње, са технолошким процесима у којима је присутна већ количина лакозапаљивог и експлозивног материјала као што су: производња спужве, производи од пластике и текстила, дрвета и дрвних сортимената и сл. Бензинске пумпе представљају високо ризичне објекте у погледу заштите од пожара и експлозије. Потребно је у сарадњи са власницима бензинских пумпи, и власницима производних погона редовно вршити контролу исправности противпожарног система, те увидјети и оцјенити квалитету планова везаних за хитне интервенције у случају избијања несреће.

Поред града и приградских насеља велику оптерећеност пожаром имају и мјесне заједнице Орахова, Горњи Подградци а нарочито Нова Топола у којој су лоцирани значајни објекти као што су:

Индустријска зона, Творница сточне хране, Млин, а нарочито велику опасност од пожара на овом дијелу имају велике пољопривредне површине засијане пшеницом и другим пољопривредним културама у жетвеном периоду.

ВИСОКИ СНИЈЕГ И СЊЕЖНИ НАНОСИ

Због свог географског и климатског положаја град Градишка спада у ред потенцијалних подручја на којима се могу догодити велике сњежне падавине, које могу проузроковати озбиљне поремећаје у свакодневном животу једне друштвене заједнице.

У случају сњежних падавина које би достизале висину до 40 цм, довољна је механизација предузећа које је задужено за зимско одржавање путева, али у случајевима када би сњежне падавине прелазиле 60 цм и више морале би се ангажовати и друге снаге, попут предузећа које имају адекватну механизацију као и физичка лица са механизацијом или на ручном чишћењу и склањању сњежних наноса.

Ако снијег непрестано пада и достигне висину 60 цм у року од 24 часа, стварају се услови за проглашење ванредног стања од елементарне непогоде.

Преглед извршилаца задатака и начина организовања у заштити од сњежних падавина, сњежних наноса и поледице:

1.	Тимови Цивилне заштите опште и специјалистичке намјене	-активности на спашавању становништва -активности на уклањању насталих посљедица
2.	Градски Штаб за ванредне ситуације	-усмјерава и координира активностима на спровођењу оперативних мјера заштите и спашавања становништва и материјалних добара
3.	Градске службе	-према датим условима свако из своје области проналази најбоља рјешења насталих проблема
4.	Електродистрибуција	-спроводи активности на отклањању кварова на електро-мрежи
5.	Дом здравља	-пружање медицинске помоћи повријеђеним становницима
6.	Полицијска управа	-спроводи активности на обезбјеђењу територије -усмјерава саобраћај ван зоне опасности
7.	Повјереници ЦЗ у Мјесним заједницама	-руководе акцијама у отклањању сњежних наноса -спровode акције спашавања становништва и материјалних добара из домена своје надлежности
8.	Грађани	-активно учешће у акцијама рашчишћавања сњежних наноса -спасавање угроженог становништва и материјалних добара

ПРВА МЕДИЦИНСКА ПОМОЋ

Прва медицинска помоћ је мјера која се састоји од пружања прве медицинске помоћи повријеђеним и обољелим особама на мјесту повријеђивања и обољевања од посљедица природних и других несрећа и њихов транспорт и смјештај у најближу здравствену установу.

Прва медицинска помоћ, проводиће се, прије свега, поред Дома здравља, путем специјалистичког тима Цивилне заштите за прву помоћ, средствима којима располажу апотеке, медицинске установе и тимови Црвеног крста Градишка.

Потребе за интервенцијом специјалистичког тима Цивилне заштите могу услједити из више разлога као што су: поплава, земљотрес, епидемије и слично, гдје би страдао, био повријеђен, или оболио већи број становника.

Елаборирање могућих узрока, висину губитака, начин дјеловања, снага за пружање прве медицинске помоћи детаљно ће се извршити Планом заштите и спасавања по мјерама Цивилне заштите пружања прве медицинске помоћи.

ЗАШТИТА И СПАСАВАЊЕ ЖИВОТИЊА И НАМИРНИЦА ЖИВОТИЊСКОГ ПОРИЈЕКЛА

У заштити и спасавању животиња и намирница животињског поријекла Цивилна заштита може рачунати на ветеринарске станице, које егзистирају и раде на подручју града Градишка, њихов стручни кадар и материјална средства затим специјализованих јединица Цивилне заштите, и јединица опште намјене Цивилне заштите, као и самих произвођача који су дужни да спроводе законом предвиђене мјере у заштити животиња и животне средине.

У пракси је потврђена ефикасност у борби против заразних болести, као код појављивања свињске куге, птичије грипе и сличних болести.

Сузбијање заразних болести на угроженој територији, као и епизоотија заразних болести је једна од основних заштитних мјера у спрјечавању ширења заразе на угроженом подручју погођеним природном или другом несрећом.

ЗАШТИТА И СПАСАВАЊЕ БИЉА И БИЉНИХ ПРОЗВОДА

Могућности контаминације биљака и биљних производа су различите од разних заразних обољења, најезде штеточина, хаварија постројења на атомски погон (типа Чернобил) у ширем окружењу, па до евентуалних ратних дејстава.

У заштити и спасавању биљака и биљних производа може се рачунати на стручни кадар и материјална средства произвођача воћа на подручју града Градишка. Постојећу мрежу пољопривредних апотека, јединице Цивилне заштите опште намјене, и јединица специјализоване намјене Цивилне заштите.

АСАНАЦИЈА ТЕРЕНА

Асанација терена је мјера која се састоји од предузимања санитетско-хигијенских и санитарно-техничких мјера на отвореним просторима, у насељима или објектима.

Мјере које обухватају асанацију терена су: уклањање, идентификацију и сахрањивање настрадалих, уклањање лешева угинулих животиња, дезинфекцију и дератизацију објеката и терена, уклањање отпадних и штетних материја које угрожавају здравље и живот становништва и околине.

У отклањању посљедица и спровођењу активности и мјера асанације дужни су учествовати привредна друштва, здравствене и ветеринарске установе и организације, комунално предузеће, Професионална ватрогасно-спасилачка јединица, Цивилна заштита и друге надлежне службе.

ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ И ЗАШТИТА ОД УДЕСА

Заштита од удеса у којима су угрожени животи и здравље људи, материјална добра и животна средина, обухвата неопходне мјере за спрјечавање и отклањање пољедица од удеса, у складу са законом и другим прописима.

Привредно друштво и друго правно лице које обавља дјелатности које се односе на једну или више опасних материја у прописаним количинама или специфичну дјелатност са аспекта повишеног ризика за живот и здравље људи од несрећа и терористичких активности, дужно је да предузме све неопходне мјере за спрјечавање удеса и ограничавање утицаја удеса на живот и здравље људи и животну средину. У смислу евидентирања еколошке угрожености становништва града Градишка, једно од потенцијалних пријетњи, које могу да уђу у категорију сталне опасности су дивље депоније разног смећа и отпада.

На подручју града Градишка постоји више дивљих депонија смећа лоцираних на бившим шљунчарама (мајданима), које директно загађују подземне воде, које становништво користи за пиће.

Највише шљунчара је лоцирано на подручју мјесних заједница: Ламинци 4, Ровине3, Дубраве, Вилуси, Сеферовци, Кочићево. Поред споменутих мајдана опасност чине и бензинске станице, царински терминал, и превоз опасних и запаљивих материја које су у транзиту преко територије Града због чињенице да је Градишка важан међународни гранични прелаз.

ЗАШТИТА ОД НЕЕКСПЛОДИРАНИХ УБОЈНИХ СРЕДСТАВА

Неексплодирана убојна средства су сва средства која могу својим активирањем или самоактивирањем угрозити људске животе или материјална добра.

Заштита од неексплодираних убојних средстава се састоји од предузимања мјера које се састоје од: проналажења убојних средстава, обезбјеђењу мјеста проналажења убојних средстава, онеспособљавању убојних средстава, њихово уништавање на лицу мјеста, или превоз на раније одређене локације предвиђене за уништавање пропнађених убојних средстава.

Ова мјера се стриктно спроводи у сурадњи са деминерским тимом Републичке управе Цивилне заштите и Полицијском станицом Градишка.

ОРГАНИЗОВАНОСТ

Имајући у виду закључке из процјене уgroжености територије града Градишка, као и чињеницу да се наглим развојем науке и технологије као и нарастања броја становника, вишеструко повећава потенцијална опасност уgroжености грађана и материјалних добара од посљедица дјеловања природних и других несрећа, мора се посветити посебна пажња организацији Цивилне заштите у друштвеним и привредним субјектима на поручју Града.

Један од основних праваца, у наредном периоду, треба да буде квалитетно јачање постојећих структура службе Цивилне заштите, што значи да досадашњи ниво треба подићи на виши ниво, што је предуслов ефикасног дјеловања.

У складу са тим потребно је у наредном периоду штабове у МЗ-а, и правним субјектима попунити припадницима чија старосна, полна и образовна структура треба да задовољи потребе функционалног дјеловања Цивилне заштите.

Тамо гдје нису образовани штабови, а мисли се првенствено на правне субјекте, потребно је именовати повјеренике Цивилне заштите чија је функција провођење мјера заштите и спасавања, као и координација у акцијама заштите и спасавања.

Када је ријеч о МЗ-а, потребно је досадашњи кадар повјереника замијенити млађим припадницима и настојати да се сваки стамбени објекат, група зграда покрије дјелатношћу повјереника Цивилне заштите.

Досадашњом анализом стања на терену дошло се до сазнања да, систем заштите и спасавања на подручју града Градишка укључујући ту и привредне субјекте и друга правна лица, је доста неуједначен и самим тим не доприноси ефикасности дјеловања система у фази превенције, спасавања и отклањања посљедица.

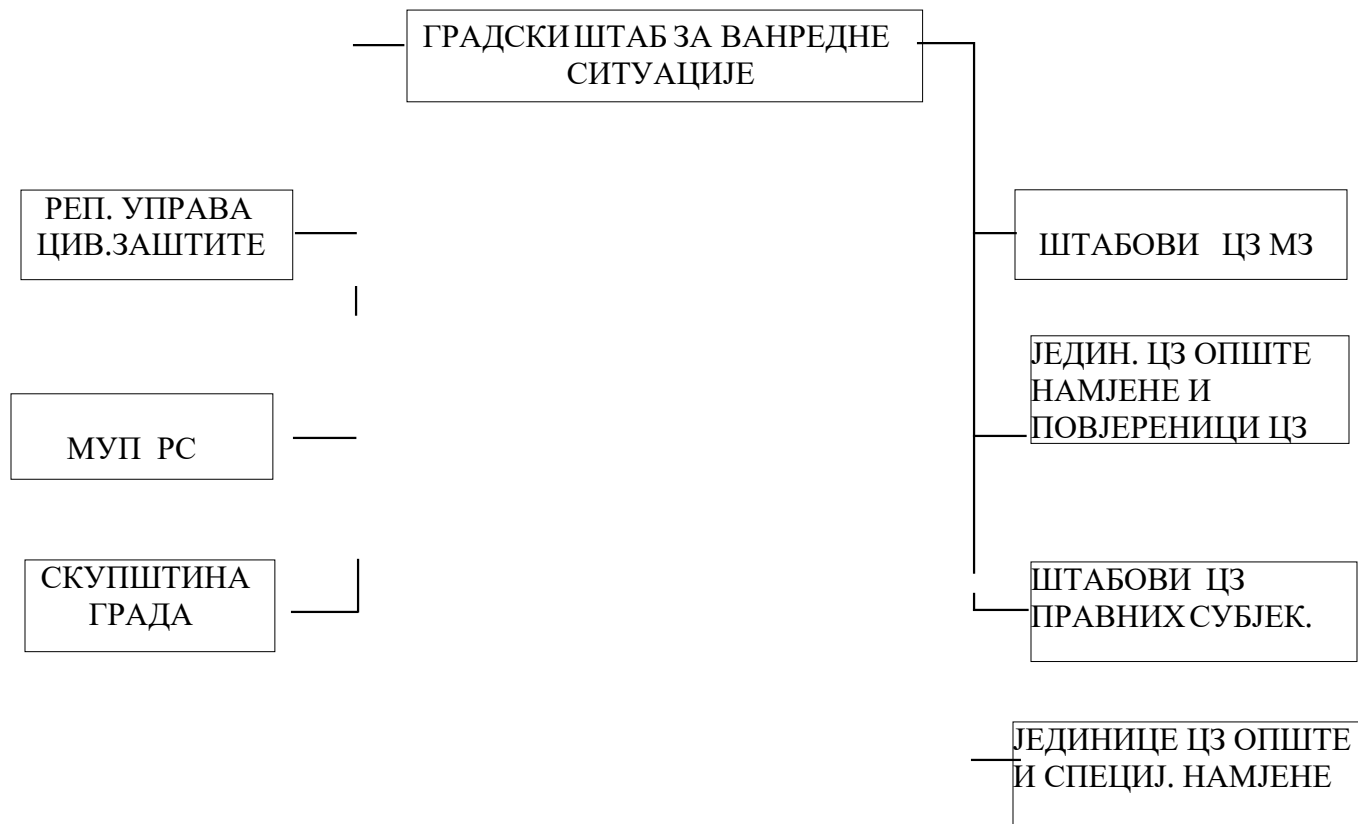
ОПРЕМЉЕНОСТ

С обзиром на то да је до 1992. године Цивилна заштита била у потпуности опремљена материјално-техничким средствима и опремом потребном за рад и дјеловање, у току протеклих година наведена МТС-а су отуђена, уништена или застарјела.

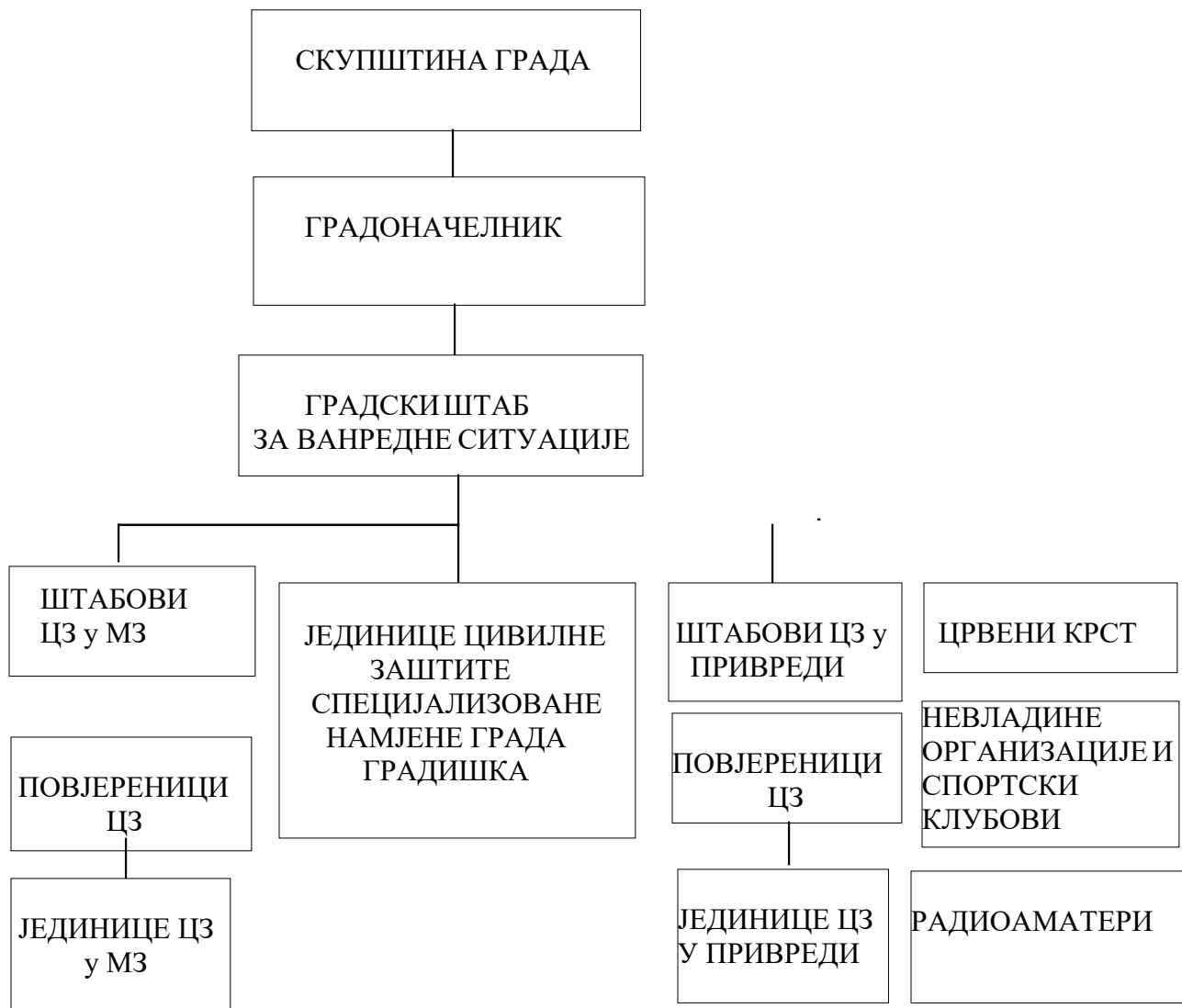
Тренутно Одсјек Цивилне заштите располаже одређеном количином материјалних средстава и опреме која су потпуно функционална али одавно амортизована и застарјела..

У наредном периоду потребно је планирати одговарајућа финансијска средства за набавку и опремање, те обучавање структура Цивилне заштите у складу са Законом о заштити и спасавању у ванредним ситуацијама Републике српске и одлукама Скупштине града Градишка.

ОСПОСОБЉАВАЊЕ СТРУКТУРА ЦИВИЛНЕ ЗАШТИТЕ У ГРАДУ ГРАДИШКА

**ШЕМА ОРГАНИЗОВАЊА СТРУКТУРА ЦИВИЛНЕ ЗАШТИТЕ
НА ПОДРУЧЈУ ГРАДА ГРАДИШКЕ**

ЗАКЉУЧАК

План заштите и спасавања упозорава на могуће посљедице природних и других несрећа, чији је један од узрока и људска активност ради чега је неопходно предузимати превентивне и оперативне мјере организацијског, материјалног и васпитно-образовног карактера.

Посебно треба инсистирати на мјерама за спречавање опасности, као што су :

- техничке мјере којима се обезбјеђује сигурност и дуготрајност конструкција , уређаја и опреме опасних технолошких процеса,
- редовно одржавање објеката за заштиту од поплава,
- предузимање превентивних мјера за заштиту од пожара,
- спречавање заразних болести становништва,
- спречавање заразних болести животиња,
- спречавање заразних болести биља
- осматрање и праћење појава које имплицирају на неку од елементарних непогода и благовремено обавјештавање и предузимање одређених мјера заштите и спасавања.

Организовати, материјално опремити и оспособити специјализоване и друге јединице Цивилне заштите и друге субјекте ради што ефикаснијег предузимања мјера за отклањање последица, као што су :

- заштита од пожара,
- спасавање на води и под водом,
- прва медицинска помоћ,
- радиолошко-хемијско и биолошка заштита,
- заштита и спасавање из рушевина
- асанација терена и друге.

Превентивну и оперативну заштиту организовати и изградити као јединствен систем заштите и спасавања уз учешће свих субјеката друштвеног и економског система.

Процјену угрожености вршити константно у складу са развојем догађаја на терену ,који би могли својим даљим развојем прерасти у угрожавање живота људи и средстава потребних за преживљавање и у виду анекса додавати постојећој процјени те на тај начин ажурирати постојеће Планове из области заштите и спасавања како би реакције на могућа угрожавања биле адекватне и што брже.

Број: 01.01-022-74/25

Датум: 31.3.2025. године

Градишка

ПРЕДСЈЕДНИК
СКУПШТИНЕ ГРАДА
Рената Обрадовић - Поповић